

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/18/2018
Identifikačné číslo spisu: 1107223449
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1107223449.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: I. S. J., Q. bytom L. B. X, J., zastúpeného Mgr. Zuzanou Bdžochovou, advokátkou so sídlom Palkovičova 16, Bratislava proti žalovanému: BSM, s. r. o. so sídlom Ružová dolina 8, Bratislava, IČO: 31 358 691, zastúpenému KUTAN & PARTNERS s. r. o. so sídlom Rajská 15/A, Bratislava, o zaplatenie 3.319,39 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 27Cb/134/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/30/2016-227 z 23. mája 2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 27Cb/134/2007-189 zo 04. septembra 2015 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 3.319,39 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody. Zároveň žalobcu zaviazal na náhradu trov konania vo výške 2.710,01 eur.

2. Vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie uviedol, že medzi žalobcom, ako objednávateľom a žalovaným, ako zhotoviteľom, došlo dňa 03. marca 1998 k uzavretiu Zmluvy o dielo (ďalej len „zmluva o dielo“), ktorou sa žalovaný zaviazal k vykonávaniu účtovníctva pre žalobcu. Dňa 25. apríla 2007 sa zmluvné strany dohodli na ukončení tejto zmluvy. Žalobca uviedol, že v júli 2006 došlo k odcudzeniu bankomatovej karty a jej následnému zneužitiu, čo zistil až v priebehu roka 2007. V priebehu druhého polroka 2006 viackrát upozornil W. J., že sa mu strácajú peniaze z účtu a žiadal ju o preverenie uvedenej skutočnosti. Okresný súd mal za to, že žalovaný neporušil žiadnu svoju povinnosť, pretože tento nebol povinný podľa zmluvy o dielo upozorniť žalobcu, že má veľké výdavky na osobnú spotrebu, keďže sa nejedná o účtovné poradenstvo. Na základe uvedeného nedošlo na strane žalovaného k porušeniu žiadnej zmluvnej alebo zákonnej povinnosti a žalobca nepreukázal splnenie ani jedného zo zákonných predpokladov na vznik zodpovednosti za škodu. Súd žalobu preto zamietol.

3. O odvolaní žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom č. k. 2Cob/30/2016 - 227 zo dňa 23. mája 2017 tak, že napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým žalobu žalobcu zamietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania potvrdil a čo do výšky priznaných trov konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a v tejto časti mu vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie a uviedol, že okresný súd svoje závery o nepreukázaní splnenia ani jedného zo zákonných predpokladov na vznik zodpovednosti za škodu v rozsudku riadne odôvodnil a tento nemožno považovať za nepresvedčivý. Odvolací súd však považoval za dôvodné odvolanie v časti priznanej výšky trov konania žalovaného, keď okresný súd na odôvodnenie uviedol, že v plnom rozsahu akceptoval vyúčtovanie trov zo dňa 04. septembra 2015, čím urobil svoje rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľným.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dňa 13. septembra 2017 dovolanie podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), pričom napadol rozsudok v časti, ktorou odvolací súd potvrdil výrok súdu prvej inštancie. V dovolaní namietal, že napadnuté rozhodnutia okresného i krajského súdu sú nesprávne, v rozpore so skutočným stavom veci a v rozpore so zákonom. Súdny mali postupovať v rozpore s platnou právnou úpravou, bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, napadnuté rozhodnutia možno kvalifikovať ako tzv. prekvapivé súdne rozhodnutie. Odvolací súd sa nevysporiadal s jeho podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní a absentuje riadne zákonné odôvodnenie napadnutého súdneho rozhodnutia. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je nezrozumiteľné, nepreskúmateľné, arbitrárne, čo má byť v rozpore s jeho základným právom na spravodlivý súdny proces. Súdy taktiež dospeli k skutkovým zisteniam nad rámec a v rozpore so skutkovým stavom zisteným vykonaným dokazovaním. Zároveň odvolací súd vec neprávne právne posúdil, keďže neposudzoval vznik a existenciu objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu bez ohľadu na zavinenie a rozhodol tak v rozpore s ustanoveniami Obchodného zákonníka, zákona o účtovníctve a povinnosťami účtovníka a daňového poradcu vo vzťahu ku klientovi.

5. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že dovolací dôvod špecifikovaný v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p. nie je podľa jeho názoru aplikovateľným v predmetnej právnej veci, pretože žalobcovi nebolo nijakým spôsobom bránené, aby uskutočňoval jeho procesné práva. Žalobca tiež neuviedol v čom má spočívať vada definovaná v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p. Dovolací súd sa zároveň nemá zaoberať právnou stránkou veci, keď podľa žalovaného sa súdy neodklonili od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a otázka náhrady škody už bola súdmi Slovenskej republiky riešená. Vzhľadom k uvedenému žalovaný navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol alebo zamietol v celom rozsahu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (podľa § 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok je potrebné odmietnuť.

7. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza, že podľa ustanovenia § 428 C. s. p. musí dovolateľ v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

8. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 431 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

11. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Podľa § 432 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

13. Podľa § 447 písm. f/ C. s. p., dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

14. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa mohol dovolací súd zaoberať dovolaním, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 C. s. p. a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. okrem iného, aby dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C. s. p.

15. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní náležitostí dovolania uplatňoval prílišný formalizmus alebo nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí dovolania, ktoré nemajú oporu v zákone alebo idú nad rámec zákona. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia C. s. p. vyžadujú istú mieru nielen obsahového, ale aj formálneho vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Najvyšší súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (porovnaj uznesenie sp. zn. 1VCdo/2/2017 z 19. apríla 2017). V prípade dovolania, v ktorom absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok niečoho v dovolacom konaní odstránil, vyplýva totiž z ustanovenia § 436 ods. 1 CSP (v tejto súvislosti viď aj uznesenie sp. zn. 3Cdo/74/2017 z 31. mája 2017).

16. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva dovolateľom tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 nie je oprávnený nahrádzať pasivitu dovolateľa resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť jeho právny zástupca ako osoba známa práva a hľadať v texte dovolania, prípadne v predložennom spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 C. s. p. (rovnako aj uznesenie sp. zn. 3Obdo/19/2017 z 24. augusta 2017, sp. zn. 4Obdo/35/2017 z 27. apríla 2018). Vyššie uvedený záver znamená, že pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade so zákonom (§ 431 C. s. p.) nepostačuje, ak dovolateľ v rámci textu dovolania uvedie, že sa odvolací súd nevysporiadal s jeho argumentáciou uvedenou v odvolaní, prípadne, že odvolací súd svoje závery dostatočným spôsobom neodôvodnil.

17. Dovolací dôvod je vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p. iba v tom prípade, ak dovolateľ v dovolaní výslovne uvedie, akým konkrétne špecifikovaným procesným postupom, ktorý považuje dovolateľ za nesprávny, mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý

proces, pričom je nevyhnutné, aby dovolateľ špecifikoval, aké konkrétne jemu patriace procesné práva mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať. Až v prípade, ak je dovolací dôvod vymedzený uvedeným spôsobom, môže odvolací súd pristúpiť k skúmaniu prípustnosti (a dôvodnosti) podaného dovolania. Úlohou dovolacieho súdu je tak z dovolateľom vymedzeného dovolacieho dôvodu iba posúdiť, či došlo zo strany konajúceho súdu nižšej inštancie k ním tvrdenému nezákonnému zásahu do konkrétneho jemu patriaceho procesného práva predstavujúceho v okolnostiach rozhodovanej veci porušenie práva na spravodlivý proces (viď aj uznesenie sp. zn. 4Obdo/35/2017 z 27. apríla 2018).

18. Dovolací súd dospel k záveru, že žalobca nevymedzil ním tvrdený dovolací dôvod podľa § 431 ods. 2 v spojení s § 420 písm. f/ C. s. p. vyššie uvedeným spôsobom (viď body 17 a 18). Dovolateľ síce v podanom dovolaní tvrdí, že sa odvolací súd nezaoberal v potrebnej miere s jeho podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní, resp. rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, avšak neuviedol z čoho konkrétne vyvodzuje tieto svoje námietky a ani aké konkrétne procesné právo (práva) žalobcu malo (mali) byť rozhodnutím odvolacieho súdu porušené. Zároveň žalobca v dovolaní uviedol, že súdy mali postupovať v rozpore s platnou právnou úpravou, avšak v čom konkrétne spočíva nesprávnosť procesného postupu odvolacieho súdu v dovolaní taktiež neuviedol. Súdy tiež mali podľa dovolateľa dospieť k skutkovým zisteniam nad rámec a v rozpore so skutkovým stavom zisteným vykonaným dokazovaním, avšak ani v tomto prípade žalobca nevymedzil k akým konkrétnym zisteniam nad rámec a v rozpore s akým stavom zisteným vykonaným dokazovaním mali súdy dospieť a ani aké procesné právo mu tým malo byť porušené. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca z hľadiska § 420 písm. f/ C. s. p. nevymedzil dôvody dovolania spôsobom upraveným v § 431 ods. 1 a 2 C. s. p., čo je dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C. s. p.

19. Dovolateľ odvodzoval prípustnosť podaného dovolania aj od ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. Pre dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdený dovolací dôvod uvedeným spôsobom, je to dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p. V zmysle ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

20. Zároveň platí, že dovolací súd je v prípade dovolaní podaných za účinnosti C. s. p. povinný pracovať s takým dovolaním, aké podala strana a nie je možné vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania. Tento prístup súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu a princípu právnej istoty, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu svojich práv. Odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho prostredníctvom (mimoriadnych) opravných prostriedkov je výlučne v dispozícii strán sporu. Povinnosť podávať kvalifikované, jednoznačné a úplné dovolania, v ktorých sú dovolacie dôvody vymedzené v súlade s ustanovením § 432 C. s. p., má zabezpečiť povinné právne zastúpenie dovolateľa, resp. povinnosť zastúpenia osobou s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 C. s. p.). Zákon predpokladá, že advokát/ vysokoškolsky vzdelaná osoba v odbore právo je subjektom, ktorého odborné znalosti a schopnosti majú kvalifikovaným dovolaním prispieť k rýchlemu, hospodárnemu a plynulému priebehu dovolacieho konania. Uvedené vyplýva aj z čl. 11 ods. 3 Základných princípov, na ktorých je C. s. p. postavený a podľa ktorého, kto sa verejne hlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou. To znamená, že úkony takouto osobou majú obsahovať všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov.

21. Argumentácia a formulácie obsiahnuté v dovolaní nedávajú - ani pri posudzovaní dovolania podľa jeho obsahu (článok 11 C. s. p.) - možnosť posúdiť, od vyriešenia akej právnej otázky záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorej nesprávne vyriešenie žalobca namieta. Dovolateľ teda neuviedol právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a ani v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Žalobca totiž netvrdí, že odvolací súd sa svojím riešením určitej právnej otázky odklonil od

zaužívanej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo že táto otázka ešte nebola dovolacím súdom vyriešená alebo je riešená odlišne. Tvrdí (len) to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne nesprávne. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 C. s. p., resp. § 432 ods. 2 C. s. p. (pozri napr. uznesenie sp. zn. 3Cdo/74/2017 z 31. mája 2017).

22. Dovolací súd nie je tret'ou inštanciou a dovolanie nie je koncipované ako ďalší riadny opravný prostriedok. Preto platí, že odlišný pohľad dovolateľa na správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu bez vymedzenia právnej otázky nemôže zakladať prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p.

23. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje, že dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 ods. 2 a § 432 ods. 2 C. s. p. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p.

24. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.).

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.